

Sygn. akt IV Ca 40/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Curzydło

Sędziowie: SSO Elżbieta Jaroszewicz

SSO Mariola Watemborska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Zadrożna

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2018 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w B.

przeciwko G. P. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 31 października 2017r., sygn. akt I C 383/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
  - a. w punkcie I (pierwszym) oddała powództwo,
  - b. w punkcie II (drugim) zasądza od powoda (...) (...) F. (...) w B. na rzecz pozwanego G. P. (1) kwotę 4800 (cztery tysiące osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;
3. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w C. kwotę 1500 złotych tytułem kosztów sądowych, od uiszczenia których pozwany był zwolniony w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt: IV Ca 40/18

UZASADNIENIE

Powód P. (...)z siedzibą w miejscowości B. domagał się zasądzenia od pozwanego G. P. (1) kwoty 30 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że na mocy umowy z dnia 25 czerwca 2015 roku nabył od cedenta Banku (...) S.A. z siedzibą w G. wierzytelności przysługujące tejże spółce wobec pozwanego, prowadzącego w dacie powstania zobowiązania działalność gospodarczą pod nazwą G. P. (1) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) w łącznej kwocie 99 910,23

zł, z czego niniejszym pozwem objęto wyłącznie część z tej należności, to jest kwotę 30 000 zł, obejmującą część należności głównej wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Na kwotę objętą cesją wierzytelności, to jest na kwotę 99 910,23 zł składają się należności: z tytułu nieuregulowanego kapitału w kwocie 75 196,95 zł, z tytułu odsetek skapitalizowanych przez cedenta na dzień 23 czerwca 2015 roku w kwocie 24 419,57 zł i z tytułu poniesionych przez cedenta kosztów dochodzenia należności, w tym kosztów windykacyjnych, kosztów postępowania klauzulowego w kwocie 293,71 zł. Umowa sprzedaży wierzytelności została podpisana przez umocowanych przedstawicieli cedenta i powoda, działających zgodnie z udzielonymi im pisemnie pełnomocnictwami. Podniósł również, że wierzytelność dochodzona pozwem stanowi nieuregulowaną należność poprzednika prawnego powoda z tytułu łączącej go z pozwanym umowy kredytowej z dnia 27 marca 2008 roku. W związku z naruszeniem postanowień zawartej umowy kredytowej, w celu polubownego zakończenia sprawy, w dniu 23 lutego 2012 roku cedent zawarł z pozwanym porozumienie nr (...) w sprawie spłaty powstałego zadłużenia, w którym pozwany uznał zobowiązanie, wobec Banku (...) S.A. z siedzibą w K. w łącznej kwocie 106 087,79 zł. Wobec naruszenia porozumienia cedent wypowiedział jego postanowienia a roszczenie objęte pozwem stało się wymagalne w dniu 14 października 2013 roku.

W dniu 27 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy L. (...) nakazał pozwanemu, aby zapłacił kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami.

Pozwany G. P. (1) w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, zarzucając nieudowodnienie roszczenia i przedawnienie roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 3 sierpnia 2017 roku powód podtrzymał wszelkie twierdzenia zgłoszone w treści pozwu, wskazując, że podniesione przez pozwanego zarzuty, to jest nieudowodnienie roszczenia oraz przedawnienie roszczenia są całkowicie chybione i nie zasługują na uwzględnienie.

W piśmie procesowym z dnia 1 września 2017 roku pozwany podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w sprzeciwie z dnia 10 lutego 2017 roku, zaprzeczając wszystkim wyraźnie nieprzyznanym twierdzeniom powoda, kwestionując zawarcie umowy, to jest, aby doszło do złożenia oświadczenia woli ze strony banku w przedmiocie zawarcia umowy przez osobę uprawnioną oraz kwestionując także wykonanie przedmiotowej umowy. Ponadto pozwany zakwestionował skuteczność zawartej umowy cesji z Bankiem (...) S.A., jak też uiszczenie ceny z dnia 11 września 2015 roku oraz materiał dowodowy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego oraz wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu inwestycyjnego.

Wyrokiem z dnia 31 października 2017 roku Sąd Rejonowy w C. zasądził od pozwanego G. P. (1) na rzecz powoda (...)z siedzibą w B. kwotę 30.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 września 2016 roku do dnia zapłaty (punkt 1 sentencji) oraz kwotę 5.192 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (punkt 2 sentencji).

Przedmiotowe orzeczenie zostało oparte na następujących ustaleniach. W dniu 27 marca 2008 roku pomiędzy Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W., a G. P. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) G. P. (1) doszło do zawarcia umowy kompleksowej pakietu H. A.. W ramach tej umowy Bank zaoferował klientowi pakiet w skład, którego wchodziły następujące produkty i usługi: rachunek S. (...)będący rachunkiem bankowym w złotych, system bankowości internetowej, bankowość telefoniczna dla firm, usługa (...), usługa (...), karta debetowa H. dla klientów biznesowych, karta obciążeniowa (...), M. B. G., V. B. G., limit debetowy, 20 bezpłatnych przelewów krajowych.

Na mocy aneksu nr (...) do umowy pakietu H.A. z dnia 3 lipca 2009 roku, Bank (...) S.A. z siedzibą w G. przyznał G. P. (1) globalny limit kart obciążeniowych w wysokości 100.000 zł.

W dniu 23 lutego 2012 roku Bank (...) S.A. zawarł z G. P. (1) porozumienie nr (...) w sprawie spłaty zadłużenia, na mocy którego G. P. (1) uznał, że na dzień 23 lutego 2012 roku Bankowi przysługuje niesporna wymagalna wierzytelność z tytułu transakcji dokonanych kartą obciążeniową (...) G., ewidencjonowanych na rachunku technicznym nr (...), prowadzonym w ramach umowy kompleksowej Pakietu H. A. z dnia 27 marca 2008 roku, zmienionej aneksem z dnia

3 lipca 2009 roku, wynosząca 106.087,79 zł, w tym z tytułu kapitału w wysokości 101.310,64 zł, z tytułu prowizji w kwocie 1.013,11 zł i z tytułu odsetek od zadłużenia przeterminowanego w kwocie 3.764,04 zł. Postanowiono również, że umowa kompleksowa pakietu H. A. z dnia 27 marca 2008 roku nie uległa rozwiązaniu oraz, że aneks nr (...) z dnia 3 lipca 2009 roku do umowy kompleksowej pakietu H. A. został rozwiązany. Ustalono także, że gdy: dłużnik opóźni się z zapłatą co najmniej dwóch rat; którekolwiek z oświadczeń dłużnika lub którykolwiek z dokumentów złożonych w związku z podpisaniem porozumienia okaże się nieprawdziwe lub niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym; dłużnik nie dotrzyma innych warunków porozumienia; zostanie wszczęte wobec dłużnika postępowanie likwidacyjne, naprawcze lub zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika i nie wycofanie go w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia lub wszczęcie wobec dłużnika postępowania egzekucyjnego, Bank bez dodatkowego wezwania do zapłaty mógł wypowiedzieć porozumienie za 30 -dniowym terminem wypowiedzenia lub za 7- dniowym terminem wypowiedzenia w przypadku zagrożenia dłużnika upadłością. Jednocześnie G. P. (1) zobowiązał się do spłaty łącznej kwoty zadłużenia w wysokości 102.323,75 zł w 60 ratach miesięcznych płatnych do 25 każdego miesiąca zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do porozumienia. Koniec okresu spłaty ustalono na dzień 27 lutego 2017 roku.

Z uwagi na niespłacenie w terminie należności, pismem z dnia 14 października 2013 roku Bank (...) S.A. wypowiedział G. P. (1) z 30-dniowym terminem wypowiedzenia liczonym od daty doręczenia pisma, porozumienie nr (...) z dnia 23 lutego 2012 roku.

W dniu 1 kwietnia 2014 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w G. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr(...)/B., stwierdzając że w księgach banku (...) posiada wymagalne zadłużenie w kwocie 87.197,48 zł z tytułu kredytu powstałego na podstawie porozumienia nr (...) wynikającego z transakcji dokonanych kartą obciążeniową (...) G. przyznanej na podstawie aneksu nr (...) z dnia 3 lipca 2009 roku do umowy kompleksowej Pakietu H. A. z dnia 27 marca 2008 roku.

Postanowieniem z dnia 5 maja 2014 roku Sąd Rejonowy w C. nadał klauzulę w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. A. Ś. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji umorzył postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela Banku (...) S.A. z siedzibą w G. przeciwko G. P. (1).

W dniu 25 czerwca 2015 roku na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności powód nabył od Banku (...) S.A. z siedzibą w G. powyższą wierzytelność przysługującą wobec G. P. (1). W treści § 4 ust. 1 umowy postanowiono, że wierzytelności przechodzą na kupującego pod warunkiem i z chwilą uznania rachunku Banku określoną kwotą w § 3 ust. 1 i terminie, zgodnie z § 3.

Pismem z dnia 10 lipca 2015 roku powód poinformował pozwanego, że na podstawie umowy cesji z dnia 25 czerwca 2015 roku nabył od Banku (...) S.A. wierzytelność przysługującą wobec pozwanego.

W piśmie z dnia 11 września 2015 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w G. oświadczył, że cena z tytułu nabycia wierzytelności objętych umową sprzedaży wierzytelności z dnia 15 czerwca 2016 roku zawarta między Bankiem (...) S.A. z siedzibą w G. z powodem, została uiszczona w całości przez co umowa doszła do skutku.

Pismem z dnia 10 lipca 2015 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty zadłużenia w kwocie 100.190,42 zł wraz z dalszymi odsetkami.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd I instancji uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy stwierdził, że strona powodowa wykazała, iż przysługuje jej niesporna wymagalna wierzytelność wobec pozwanego, której źródłem jest umowa zawarta między Bankiem (...) S.A. z siedzibą w G., a G. P. (2). Podkreślił, że nie budzi również wątpliwości fakt, iż powód P.(...) z siedzibą B. nabył ww. wierzytelność od pierwotnego wierzyciela.

Sąd I instancji wskazał, że pozwany zanegował fakt zawarcia umowy pierwotnej, nie mniej nie przedłożył żadnego dowodu, który potwierdziłby jego stanowisko. Co więcej, zawierając porozumienie w dniu 23 lutego 2012 roku pozwany uznał swój dług z tytułu transakcji dokonanych kartą obciążeniową (...) G., ewidencjonowanych na rachunku technicznym prowadzonym w ramach umowy kompleksowej pakietu H. A. z dnia 27 marca 2008 roku i zobowiązał się do spłaty zadłużenia w ratach. Pozwany poddał również w wątpliwość skuteczność umowy cesji zawartej przez powoda z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w G., wskazując że z materiału dowodowego nie wynika, aby umowa doszła do skutku.

Sąd podniósł w tym miejscu, że z treści umowy cesji wierzytelności z dnia 25 czerwca 2015 roku wynika, iż została ona zawarta między Bankiem (...) S.A. z siedzibą w G., reprezentowanym przez S. D., a powodem, reprezentowanym przez T. (...) (...) S.A. z siedzibą w B., reprezentowanym przez (...) S.A. z siedzibą w T., w imieniu którego działały prokurenci D. C. i S. K.. Osoby występujące w imieniu mocodawców posiadały odpowiednie upoważnienie. Jak wynika z § 4 ust. 1 tej umowy wierzytelności objęte umową cesji przechodzą na kupującego, to jest powoda, pod warunkiem i z chwilą uznania rachunku Banku (...) S.A. kwotą określoną w § 3 ust. 1 i terminie, zgodnie z § 3. Z oświadczenia Banku (...) S.A. z siedzibą w G. z dnia 11 września 2015 roku (k. 68), podpisanego przez S. D. wynika, że cena z tytułu nabycia wierzytelności objętych umową sprzedaży wierzytelności z dnia 25 czerwca 2015 roku, została uiszczona w całości przez co umowa doszła do skutku.

Mając na uwadze treść przedmiotowego oświadczenia Sąd I instancji uznał, że umowa cesji wierzytelności z dnia 25 czerwca 2015 roku zawarta między Bankiem (...) S.A. z siedzibą w G. a powodem została skutecznie zawarta.

W ocenie Sądu Rejonowego nie zasługiwał również na uwzględnienie podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia. Sąd wyjaśnił, że z treści porozumienia nr (...) w sprawie spłaty zadłużenia zawartego w dniu 23 lutego 2012 roku między Bankiem (...) S.A. z siedzibą w G., a G. P. (1) wynika, iż G. P. (1) uznał swój dług, to jest że na dzień 23 lutego 2012 roku Bankowi przysługuje niesporna wymagalna wierzytelność z tytułu transakcji dokonanych kartą obciążeniową (...) G., ewidencjonowanych na rachunku technicznym, prowadzonym w ramach umowy kompleksowej Pakietu H. A. z dnia 27 marca 2008 roku, jednocześnie zobowiązując się do spłaty łącznej kwoty zadłużenia w wysokości 102.323,75 zł w 60 ratach miesięcznych. Mając na uwadze treść złożonego przez pozwanego oświadczenia w ocenie Sądu nastąpiło przerwanie biegu terminu przedawnienia, albowiem dłużnik uznał swoje zobowiązanie względem poprzednika prawnego powoda i tym samym bieg terminu przedawnienia rozpoczął biec na nowo. Pismem z dnia 14 października 2013 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w G., z uwagi na niespłacenie w terminie należności, wypowiedział G. P. (1) z 30 dniowym terminem wypowiedzenia liczonym od dnia doręczenia pisma, porozumienie nr (...) z dnia 23 lutego 2012 roku w sprawie spłaty zadłużenia. Od tego też terminu to jest 14 października 2013 roku termin przedawnienia zaczął biec na nowo.

Zdaniem Sądu do stosunku zobowiązaniowego, jaki zaistniał między stronami sporu ma zastosowanie trzyletni okres przedawnienia, na podstawie art. 118 k.c., albowiem roszczenie dochodzone pozwem jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej. Tym samym roszczenie powoda nie uległo jeszcze przedawnieniu. Jak bowiem wynika z akt sprawy, pozew został wniesiony w dniu 30 września 2016 roku, a więc termin przedawnienia w tej dacie jeszcze nie upłynął.

Reasumując Sąd uznał za wykazane i udowodnione roszczenie dochodzone w pozwie i zasądził od pozwanego G. P. (1) na rzecz powoda (...) (...) z siedzibą w B. kwotę 30.000 zł z odsetkami ustawowymi. O należności odsetkowej orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku, w brzmieniu sprzed 27 października 2016 roku.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok apelacją, domagając się jego zmiany, poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Nadto wniósł o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Skarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- błędną ocenę materiału dowodowego, w szczególności w zakresie zawarcia umowy pożyczki przez pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda, wykonania przedmiotowej umowy oraz zawartej umowy cesji, przejawiającą się w ustaleniu, że powód jako dowód w sprawie przedłożył umowę pożyczki pomiędzy jej poprzednikiem prawnym powoda, a pozwanym, a Sąd przeprowadził dowód z tejże umowy, podczas gdy powód przedłożył jedynie kserokopię tejże umowy, nieposiadającą cech dokumentu oraz uznaniem, że między powodem, a Bankiem (...) S.A. w G. doszło do skutecznego zawarcia umowy cesji wynikającej z umowy pierwotnej, na którą powołuje się pozwany, podczas gdy nie został wykazany, ani fakt objęcia przez pozwanego wierzytelności wynikającej z rzeczony umowy, ani fakt dojścia do skutku umowy cesji;
- naruszenie art. 232 k.p.c., poprzez dopuszczenie przez Sąd dowodu niewskazanego przez stronę, mimo braku wystąpienia uzasadnionych, szczególnych sytuacji procesowych – uznanie, że o zawarciu umowy pierwotnej świadczą przedłożone przez powoda kserokopie (...) oraz postanowienia o umorzeniu egzekucji,
- naruszenie art. 6 k.c., poprzez uznanie, że to pozwany powinien był przedłożyć dowód, który potwierdziłby jego stanowisko w przedmiocie zakwestionowania przez powoda zawarcia umowy pierwotnej;
- naruszenie art. 123 k.c., poprzez uznanie, że bieg terminu przedawnienia przerwany został wypowiedzeniem umowy przez bank (...) S.A. w G.;
- naruszenie art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, poprzez uznanie, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu inwestycyjnego stanowi jeden z dowodów na istnienie roszczenia powoda względem pozwanego.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie zauważyć należy, że mając na uwadze treść art. 382 k.p.c., sąd II instancji ma nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97 - za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex). Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie. Postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przez pierwszą instancję, co oznacza, że nie toczy się on na nowo.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia stanu faktycznego stanowiące podstawę wydania zaskarżonego wyroku, jak i merytoryczna ocena żądania wnioskodawcy, nie były prawidłowe.

W realiach rozpoznawanej sprawy powód P.(...)z siedzibą w B., domagał się zasądzenia od G. P. (1) kwoty 30.000 zł wraz z odsetkami. Wskazywał przy tym, że źródłem rzeczony wierzytelności jest umowa zawarta przez pozwanego z Banku (...) S.A. z siedzibą w G.. Nadto podnosił, że na podstawie umowy cesji, nabył od ww. banku opisaną wierzytelności. W sprzeciwie od nakazu zapłaty, a także w kolejnych pismach procesowych, pozwany G. P. (1) zakwestionował istnienie przypisywanego mu zobowiązania wobec Banku (...) S.A. z siedzibą w G. oraz nabycie przez powoda dochodzonej pozewm wierzytelności w drodze umowy cesji.

Zgodnie z obowiązującą procedurą cywilną, każde twierdzenie strony powinno być poparte dowodami. Przy czym przedmiotem dowodu są fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek wskazywania dowodów obciąża przede wszystkim strony i zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu, wynikającą z przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia

faktu spoczywa na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zasadę tę w postępowaniu cywilnym realizuje przepis art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Rządząca postępowaniem cywilnym zasada kontradyktoryjności przerzuca ciężar odpowiedzialności za wynik procesu na strony, które są dysponentami tego postępowania i powinny wykazywać inicjatywę w przedstawianiu dowodów na poparcie swoich twierdzeń. W związku z tym powód ma obowiązek dowieść faktów, z których wywodzone jest dochodzone przez niego roszczenie, a zatem musi przede wszystkim wykazać zasadność tego roszczenia (istnienie po stronie pozwanej obowiązku spełnienia żądanego świadczenia). Pozwany z kolei broniąc się, winien przy pomocy zawioskowanych dowodów obalić twierdzenia strony przeciwnej i wykazać bezzasadność kierowanego w stosunku do niego żądania.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (sygn. I CKU 45/96 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex) stwierdził, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Uprawnienie sądu w tym zakresie ma znaczenie jedynie wspierające, które może być wykorzystane tylko w szczególnie wyjątkowych wypadkach. Działanie bowiem sądu z urzędu może być odbierane, jako naruszenie równości wszystkich wobec prawa i prawa wszystkich do równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) oraz do rozpatrzenia sprawy przez bezstronny sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka). Oczywiście jest, że powołanie dowodu przez sąd z urzędu może być korzystne dla jednej ze stron, niekorzystne natomiast dla strony przeciwnej. Przestrzegając zasady równości stron, Sąd powinien zgodnie z zasadą kontradyktoryjności dbać o to, aby każda ze stron skorzystała z możliwości powoływania dowodów i wypowiedzania się, co do powołania dowodów przez przeciwnika (art. 210 § 1 k.p.c.). Jest to lepszy sposób wykrycia prawdy w procesie niż powoływanie dowodów z urzędu.

Na dowód swoich twierdzeń, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego powód przedłożył:

- poświadczoną za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego kserokopię umowy sprzedaży wierzycelności z dnia 25 czerwca 2015 roku, zawartej między Bankiem (...) S.A. z w G., a P.(...) z siedzibą w B., wraz z notarialnie poświadczonymi podpisami,
- poświadczoną za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego kserokopię zestawienia tabelarycznego zawierającego dane pozwanego G. P. (1), nr rachunku i wysokość zadłużenia;
- poświadczoną za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego kserokopię wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda, zawierającą dane na temat zadłużenia G. P. (1) i nabycia ww. wierzycelności umową cesji z dnia 25 czerwca 2015 roku;
- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię umowy kompleksowej pakietu H. A. z dnia 27 marca 2008 roku, zawartej między Bankiem (...) S.A. z w G., a G. P. (1);
- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię aneksu nr (...) do umowy kompleksowej pakietu H.A. z dnia 27 marca 2008 roku;
- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię porozumienia nr (...) w sprawie spłaty zadłużenia, między Bankiem (...) S.A. z w G., a G. P. (1);
- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię harmonogramu spłat;

- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię wypowiedzenia umowy między Bankiem (...) S.A. z w G., a G. P. (1);
- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...)B. wystawionego przez Banku (...) S.A. z w G.;
- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię postanowienia Sądu Rejonowego w C. z dnia 5 maja 2014 roku, sygn. I Co 331/14, o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr(...)B. wystawionemu przez Banku (...) S.A. z w G.;
- niepoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię postanowienia komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1603/14;
- poświadczoną za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego kserokopię wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego.

Ustawodawca posługując się pojęciem dokumentu rozumiał przez to oryginał dokumentu. Tam gdzie oryginał może być zastąpiony przez odpis (np. odbitkę ksero), ustawodawca wyraźnie to zaznaczył (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex).

Kodeks postępowania cywilnego nie zna pojęcia kserokopii, natomiast jako pojęciem przeciwstawnym pojęciu oryginału posługuje się pojęciem odpisu. Skoro jednak tak odpis, jak kserokopia stanowią odwzorowanie oryginału tyle tylko, że pierwszy metodą tradycyjną, a druga metodą nowoczesną, to istnieje podstawa do objęcia pojęciem odpisu także kserokopii. Podobnie zatem, jak odpis należy uznać kserokopię za dokument stanowiący dowód istnienia oryginału i dlatego podlegający podwójnej ocenie. Raz jako dokument prywatny mający stanowić źródło wiadomości o istnieniu oryginalnego dokumentu, a drugi raz jako dokument prywatny mający stanowić źródło wiadomości o dochodzonego przez powoda roszczeniu. W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest zawarte w nim i podpisane oświadczenie (art. 245 k.p.c.). Oznacza to, że dla uznania kserokopii za dokument prywatny, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem będzie umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument (Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/94 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex).

Kserokopia - jako odwzorowanie oryginału - może być uznana za odpis, jednakże pod warunkiem, poświadczenia jego zgodności z oryginałem (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2009 r., II CSK 71/09– za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex).

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 96 pkt 2 ustawy Prawo o notariacie, do poświadczania zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem powołany jest notariusz.

W świetle powyższego Sąd II instancji stoi na stanowisku, iż przedłożone przez stronę powodową kserokopie, wobec zakwestionowania ich przez pozwanego, nie mają charakteru dokumentów i nie mogą stanowić dowodu na przywołane w uzasadnieniu pozwu okoliczności, z których powód wywodzi swoje roszczenie. Nie zostały one bowiem poświadczane za zgodność z oryginałem ani przez notariusza, ani nawet przez reprezentującego powoda profesjonalnego pełnomocnika. Wyżej wymienione dokumenty nie są tym samym wystarczające do merytorycznej weryfikacji dochodzonej pozwem należności.

W konsekwencji, o ile powód wykazał, że zawarł z Bankiem (...) S.A. z w G. umowę sprzedaży wierzytelności z dnia 25 czerwca 2015 roku, na mocy której nabył bliżej nieokreślone wierzytelności, o tyle nie udowodnił, by w dacie zawarcia ww. umowy, Bank (...) S.A. z w G. posiadał wymagalną wierzytelność względem pozwanego G. P.

(1), sprecyzowaną co do wysokości i źródła powstania, która byłaby przedmiotem rzeczowej umowy. W tym miejscu należy dodatkowo zauważyć, że załączona do pozwu poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego kserokopia zestawienia tabelarycznego zawierającego dane pozwanego G. P. (1), nr rachunku i wysokość zadłużenia, nie pozwala na określenie, czego tak naprawdę owo zestawienie dotyczy. Nie zawiera bowiem żadnych oznaczeń, które umożliwiłyby identyfikację celu jego sporządzenia, czy też – jak tego chce powód - powiązanie z umową cesji. Innymi słowy, zawarte w przywołanym wykazie/zestawieniu dane są całkowicie wyrwane z kontekstu i nie sposób nadać im znaczenia w niniejszej sprawie.

Sąd II instancji uznał za chybione twierdzenia powoda, iż opisane kserokopie stanowią inny środek dowodowy.

Kserokopia nie jest dokumentem. Jeżeli zaś pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Odmienne ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Wymienione w art. 308 k.p.c. środki dowodowe ustawodawca zaliczył do przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki. Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość poprzez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 października 2014 r., I ACa 953/14 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej L.).

Jeśli przedstawione w sprawie dowody w postaci fotokopii dokumentów, bez stwierdzenia ich zgodności z oryginałem, nie są dokumentami w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego, to nie tylko zbędna, lecz wręcz niedopuszczalna jest analiza ich treści i formy. Nie są to bowiem dowody, które mogą być poddane takiej analizie. Obowiązkiem zaś strony, w szczególności zastąpionej przez profesjonalnego pełnomocnika, jest dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów oznacza zaś oferowanie takich dowodów, które spełniają ustawowe wymagania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004 r., I CK 32/04 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej L.).

Powód, mimo iż był w toku procesu reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie udźwignął ciężaru dowodu w zakresie wykazania istnienia i wysokości dochodzonej od pozwanego wierzytelności. Przedłożone bowiem przez niego kserokopie uniemożliwiają ustalenie, czy faktycznie G. P. (1) posiadał wymagalne zadłużenie w określonej wysokości wobec Bankiem (...) S.A. z w G. i czy to właśnie było ono przedmiotem umowy cesji z dnia 25 czerwca 2015 roku.

W kwestii załączonej do pozwu, poświadczonej za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego kserokopii wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, należy stwierdzić, że na gruncie art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, przyznającego wymienionym w nim dokumentom walor dokumentu urzędowego, domniemanie zgodności z prawdą danych ujawnionych w wyciągu funduszu sekurytyzacyjnego należy wiązać ściśle tylko z tymi okolicznościami, które według przepisów szczególnych powinny być przedmiotem zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych przez fundusz sekurytyzacyjny. W konsekwencji dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić jedynie dowód tego, że określona wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem konkretnego dłużnika na podstawie zdarzenia opisanego w tych księgach, np. cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności. Nie stanowią jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności; okoliczności te, w razie ich kwestionowania przez stronę przeciwną, powinien wykazać fundusz odpowiednimi dowodami, zgodnie z ciężarem dowodu wynikającym z art. 6 k.c. (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2016 r., IV CSK 760/15 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej L.).

Przez wzgląd na powyższe, badanie zasadności podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia stało się zbędne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo (punkt 1a sentencji).

Powyższe skutkowało koniecznością zmiany rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji (punkt 1b sentencji). Sąd kierował się przy tym art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (w brzmieniu obowiązującym na dzień złożenia pozwu).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 i § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (punkt 2 sentencji).

Na podstawie art. 113 u.k.s.c., orzeczono o obowiązku zwrotu przez powoda kwoty 1.500 zł, tytułem kosztów sądowych tymczasowo wyłożonych ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w C. (punkt 3 sentencji).